

De jacht rond de wolf

Tijdens het seizoen 2021/2022 worden op de Veluwe, in het hart van het leefgebied van de wolf, meer dan ooit prooidieren (edelherten, damherten en wilde zwijnen) geschoten. Jagers zeggen dat er in de winterperiode voor herten en zwijnen onvoldoende natuurlijk voedsel zou zijn en lijken daarop in te willen spelen als een soort 'beschermengelen des doods'. Ze schieten de dieren voor ze honger zouden kunnen krijgen. Met het schieten van 3.000 edelherten, 700 damherten en 8.500 wilde zwijnen,

Verstoort de wolf niet!

meer dan 80% van deze populaties, gaat de natuurlijke populatiedynamiek en de groepshierarchie volledig aan flarden. Het risico bestaat dat dieren doelloos gaan zwerven en de voortplantingsprikkel alleen maar groter wordt. Wilde zwijnen hebben op dit moment al ruim vier keer zoveel biggen dan onder meer natuurlijke omstandigheden. Zie ook pagina's 14 en 15.

We vroegen mr. dr. Arie Trouwborst van de Universiteit Tilburg, specialist in internationaal en Europees natuurbeschermingsrecht naar zijn visie op de jacht in het leefgebied van de wolf. Hij zegt dat uit het (Europees) natuurbeschermingsrecht (soortenbeschermingsverplichting van artikel 12 Habitatrichtlijn, m.a.w. de Bijlage IV-status van de wolf), kan worden afgeleid dat de overheid in het leefgebied van wolven het wildbeheer zodanig moet reguleren dat er ruim voldoende voedselaanbod voor de wolven is. Volgens het Europees Hof van Justitie brengt deze verplichting met zich mee dat voor de wolf een uitgebreid en gericht maatregelenpakket moet worden vastgesteld en uitgevoerd, onder meer om het waarborgen van een voldoende voedselaanbod zeker te stellen.

Een bijkomend juridisch argument hiervoor is, dat de Veluwe voor de wolf (uit hoofde van zijn Bijlage II-status) eigenlijk al zou moeten zijn aangemerkt als Natura 2000-gebied. Ook uit die gebiedsstatus zou duidelijk de verplichting voort-

vloeien om voor voldoende wilde prooi voor de wolvenpopulatie in het gebied te zorgen.

Daarnaast is er de specifieke verplichting die voortvloeit uit artikel 12(1)(b) van de Habitatrichtlijn, vastgelegd in artikel 3.5(2) van de Wet natuurbescherming, die het "opzettelijk verstoren" verbiedt.

Volgens de Europese Commissie betekent het begrip verstoring een zekere mate van schadelijkheid voor de wolf, zoals een negatief effect op de overlevingskans of voortplanting van de betrokken dieren.

Al met al lijkt het er in beginsel op dat grootschalige jacht op hoefdieren in gebieden waar wolven gevestigd zijn, en zeker in de nabijheid van voortplantingsplaatsen van wolven, al gauw op gespannen voet staat met het Europese en Nederlandse natuurbeschermingsrecht.

Een uitzondering van de betreffende verbodsbepalingen kan alleen worden verleend onder strikte voorwaarden. De lat ligt daarbij hoog; de bewijslast dat aan de diverse voorwaarden voldaan is rust op de betrokken autoriteiten.

De wettelijke zorgplicht brengt met zich mee dat een streng beschermde soort als de wolf het voordeel van eventuele twijfel zou moeten krijgen. Er zal hoe dan ook vermeden moeten worden dat de wolf de Veluwse natuur op enigerlei wijze 'uitgejaagd' wordt, zodat hij zijn voedsel moet gaan zoeken bij gehouden dieren, waar hij op dit moment geen voorkeur voor lijkt te hebben.

De Groningse hoogleraar prof. dr. ir. Chris Smit onderzocht op ons verzoek in hoeverre intensief afschot van wilde hoefdieren op de Veluwe negatieve effecten heeft voor de wolf. Lees meer hierover op pagina 6.

We houden u graag op de hoogte van de voortgang van de gerechtelijke procedure die we hebben aangespannen tegen de vrijstelling voor het massale afschot zoals die gegeven is door de provincie Gelderland.

Zie ook pagina 5.